

กระจก8หน้า

RCEP:จุดเปลี่ยนประเทศไทย (2)

เมื่อวาน “ฟิ้นนี่เอส” ทั้งห้าว่า ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ของ 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นข้อตกลงที่มีมาตรฐานสูง หากไทยยอมรับเงื่อนไขการเปิดเสรีในบางประเด็น จะกลายเป็น “จุดเปลี่ยน” ของประเทศไทยนั้น

วันนี้ เรามาวางกันต่อว่า “จุดเปลี่ยน” ดังกล่าวนั้นคืออะไร

ในการเปิดเสรีการค้าบริการภายใต้ RCEP กำหนดเงื่อนไขการเปิดตลาด ที่ต้องเท่ากับ กฎหมายภายในแต่ละประเทศ หากในอนาคต ประเทศสมาชิกใด แก้กฏหมาย เพื่อให้เปิดเสรีมากขึ้น จำเป็นต้องเปิดเสรีให้สมาชิก RCEP เท่ากับกฎหมายที่แก้ไขใหม่โดยอัตโนมัติ ตามหลักการ Ratchet Mechanism

ยกตัวอย่าง ประเทศไทย การเข้ามาลงทุนของคนต่างด้าว ปิดตามเงื่อนไขของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 ที่ปัจจุบันกำหนดสัดส่วนให้คนต่างด้าวถือหุ้นในกิจการในไทยไม่เกิน 49% ในอนาคตหากไทยแก้กฎหมายนี้ โดยเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าว เช่น 60% ไทยก็ต้องเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนจากสมาชิก RCEP ที่ลงทุนในไทยเป็น 60% โดยอัตโนมัติด้วยเช่นกัน

แต่เป็นไปได้ยากที่ไทยจะ “แก้กฎหมายคนต่างด้าวเพื่อเปิดเสรีให้มากขึ้น” มีเพียงลด ธุรกิจบริการ ที่มีความพร้อมแข่งขันออกจากบัญชีแนบท้าย 3 เท่ากับว่าเป็นการเปิดให้ต่างชาติ เข้ามาลงทุนโดยเสรี และไม่ต้องขออนุญาตอยู่แล้ว เช่นนั้นแล้ว ตามหลักการ Ratchet สมาชิก RCEP ก็จะเข้ามาทำธุรกิจบริการ ที่ลดออกจากบัญชี 3 โดยเสรีได้ด้วยเช่นกัน

เงื่อนไขนี้เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ยกระดับมาตรฐานของ RCEP ให้สูงขึ้นกว่าข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) อื่นๆของไทย และอาเซียน!! หากสมาชิก RCEP ที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา และพัฒนาน้อยที่สุด ยอมรับเงื่อนไขนี้ต้องเปิดเสรีภาคบริการให้มากขึ้น ทั้งๆที่แทบไม่มีความพร้อม หรือมีความพร้อมน้อยมากที่จะแข่งขันกับสมาชิกที่พัฒนาแล้ว

จุดเปลี่ยนอีกอย่างคือ ในการเปิดเสรีการลงทุน หากสมาชิกยอมรับเงื่อนไขเพิ่มเติมในการเปิดเสรี โดยเฉพาะการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ที่ให้สิทธิการลงทุนจากชาติสมาชิกเข้ามาลงทุนได้เท่าเทียมกับนักลงทุนในชาติแล้ว

หากในอนาคต สมาชิก RCEP ประเทศหนึ่ง ไปทำความตกลงเปิดเสรีลงทุนกับประเทศที่ 3 นอกกลุ่ม RCEP ที่มากกว่าเปิดเสรีในกรอบ RCEP ตามเงื่อนไข MFN สมาชิก RCEP ประเทศนั้น ต้องเปิดเสรีให้กับสมาชิก RCEP ไม่น้อยกว่าที่เปิดเสรีให้ประเทศที่ 3

ยกตัวอย่าง หากในอนาคตไทยเจรจาทำ FTA กับสหภาพยุโรป (EU) แล้วไทยเปิดเสรีลงทุนให้ EU มากกว่าที่เปิดใน RCEP ตามเงื่อนไข MFN แล้ว ทันทีที่ข้อตกลงกับ EU บังคับใช้ ไทยต้องเปิดเสรีลงทุนให้กับ RCEP เท่ากับที่เปิดให้ EU ด้วย

การยอมรับเงื่อนไขนี้ทำให้สมาชิกต้องเปิดเสรีให้มากขึ้นเช่นเดียวกับภาคบริการ ทั้งที่บางประเทศไม่พร้อม ส่วนไทยต้องดูฝีมือ “ทีมเจรจา” ว่าจะทำให้ไทย Win-Lose หรือ Lose-Lose หรือ Win-Win!!

แต่ “ทีมเจรจา” คงเจรจาอย่างสุดฝีมือ และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญอยู่แล้ว.

ฟิ้นนี่เอส